

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Ranuan kunnan suunnitelma IKÄÄNTYNEIDEN palvelujen kehittämiseksi tavoitteet, toimenpiteet ja vastuuhenkilöt

Kunnan eri toimialojen on toimittava yhteistyössä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. (4 §)	Kunnan eri toimialojen talousarvioissa ja suunnitelmissa huomioidaan ikääntyneen väestön tarpeet ja vanhuspalvelulain toteuttaminen. Vuosittaiset suunnitelmat ja toteutukset tiedoksi vanhusneuvostolle. Vanhusneuvosto voi halutessaan kutsua ko. toimialan edustajan kokoukseen kuultavaksi ja hallintokunnat voivat käyttää vanhusneuvoston asiantuntijuutta tarvittaessa.	Kunnanhallitus, kunnanvaltuusto, perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja.
Kunnan on tehtävä yhteistyötä kunnassa toimivien julkisten tahojen, yritysten sekä ikääntyneitä väestöä edustavien järjestöjen ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. (4 §)	Avointa ja jatkuvaa yhteistyötä. Luontevat tapaamiset ikäihmisten kahvilassa. Osallistutaan kutsuttuna em. Tilaisuuksiin.	Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja, vanhusneuvosto.
Kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä. Suunnitelma on laadittava osana kunnan strategista suunnittelua. Suunnitelman hyväksyy kunnanvaltuusto ja se on tarkistettava valtuustokausittain. (5 §)	Suunnitelma valmistuu 3/2015. Tarvittaessa suunnitelma päivitetään ja tarkistetaan valtuustokausittain kunkin kauden alussa maaliskuun loppuun mennessä. Vanhusneuvoston asiantuntijuuden kuuleminen.	Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja, kunnan eri toimialat.
1) arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä;	Määräaikaiset hyvinvointi- ja terveystarkastukset alkaen 2014. Kutsutaan 67, 75, 80 ja 85 täyttävät asiakkaat, jotka eivät vielä ole esim. sairautensa vuoksi säännöllisen tarkastustoiminnan piirissä tai kuuluvat riskiryhmiin kuten leskeksi jääneet.	Johtava lääkäri, Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja.
2) määriteltävä tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi;	Määräaikaiset hyvinvointi- ja terveystarkastukset. Liikunta- ja ravitsemussuositusten seuranta. Osallistumisen mahdollisuuksien luominen. Tukihenkilöverkoston luominen laajakaistapalvelujen käyttöön. Laajakaista kaikille, tarvittaessa sosiaaliturvan turvin.	Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja, vapaa-aikatoimi, kunnan eri toimialat.
3) määriteltävä toimenpiteet, joilla kunta vastaa 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumisesta, sekä arvioitava voimavarat, jotka kunnassa tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseksi;	Kutsutaan kuntalaiset määräajoin tarkastuksiin, annetaan liikunta- ja ravitsemusneuvontaa sekä muuta tarvittavaa terveysneuvontaa. Ohjataan hammashuoltoon. Luodaan liikuntamahdollisuuksia eri puolille kuntaa.	Johtava lääkäri, Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja, tekninen toimi, vapaa-aikatoimi, muut hallintokunnat

Tavoitteet**Toimenpiteet****Vastuuhenkilöt**

4) määriteltävä kunnan eri toimialojen vastuut 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa; sekä	Hallintokuntien vastuu oman alansa toiminnasta vanhusväestö huomioiden.	Eri hallintokunnat
5) määriteltävä, miten kunta toteuttaa yhteistyötä 4 §:n 2 momentissa tarkoitettujen tahojen kanssa.	Osallistumalla ja vaikuttamalla, kutsutaan ikäihmisten kahvilaan eri hallintokuntien edustajia ja luottamushenkilöitä.	Eri hallintokunnat, kunnanhallitus
Kunnan on otettava suunnitelma huomioon valmisteltaessa ikääntyneen väestön asemaan ja iäkkäiden henkilöiden tarvitsemiin palveluihin vaikuttavaa kunnan päätöksentekoa, kuntalain (365/1995) 65 §:ssä tarkoitettua talousarviota ja -suunnitelmaa sekä terveydenhuoltolain 12 §:n 1 momentissa tarkoitettua raporttia ja hyvinvointikertomusta.	Kunkin toimialan suunnitelmaan mukaan omana kohtanaan tai muuten huomioiden ikääntyneiden ja iäkkäiden palvelut. Asia hoidetaan talousarvio-ohjauksena.	Hallintojohtaja

Ranuan kunnan suunnitelma IÄKKÄIDEN PALVELUJEN kehittämiseksi tavoitteet toimenpiteet ja vastuuhenkilöt

Sen lisäksi, mitä 5 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään, kunnan sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on vuosittain arvioitava iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaalipalvelujen riittävyyttä ja laatua alueellaan. (6 §)	Arvioinnin tulokset yhteenvetona vanhusneuvostolle. Arviointi vaikuttavana tekijänä huomioon vuosisuunnittelussa.	Perusturvalautakunta, Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja.
---	---	--

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Palvelujen laadun ja riittävyyden arvioimiseksi kunnan on kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä. Lisäksi kunnan on koottava tiedot palveluihin käytetyistä taloudellisista voimavaroista sekä henkilöstön määrästä ja koulutuksesta. Arvioinnissa on lisäksi otettava huomioon sosiaaliamiehen vuosittaisessa selvityksessä esitetyt havainnot. (6 §)	Kerätään asiakaspalautetta säännöllisesti terveystarkastusten yhteydessä sekä iäkkäiltä omaisineen ja läheisineen kotipalvelun palautteen vuosittain tai ennaltaehkäisevien kotikäyntien yhteydessä. Tulosten arviointi yhdessä vanhusneuvoston kanssa.	vanhuspalvelujohtaja ja yksiköiden esimiehet.
Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus (7 §) Kunnan on järjestettävä ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnan ikääntyneen väestön hyvinvointi, sosiaalinen turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Palvelut on järjestettävä niin, että ne ovat kunnan ikääntyneen väestön saatavissa yhdenvertaisesti.	Palvelujen yhdenvertaisen saatavuuden kehittäminen, otetaan kotihoitoon myöntämisen kriteerit sekä toiminnan ohjausjärjestelmä käyttöön. Tuetaan kotona asumista eri palveluilla.	Perusturvajohtaja/ vanhuspalvelujohtaja, perusturvalautakunta.
Kunnan on järjestettävä 1 momentissa tarkoitetut sosiaalipalvelut lähellä asiakkaita, jollei palvelujen keskittäminen ole perusteltua niiden laadun ja turvallisuuden kannalta.	Kehitetään sivukylien palveluita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.	Perusturvajohtaja/ vanhuspalvelujohtaja, perusturvalautakunta.
Palvelujen kieli (8 §) Kunnan ja kuntayhtymän on lisäksi huolehdittava siitä, että Pohjoismaiden kansalaiset voivat 1 momentissa tarkoitettuja palveluja käyttäessään tarvittaessa käyttää omaa kieltään, suomen, islannin, norjan, ruotsin tai tanskan kieltä. Kunnan ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on tällöin mahdollisuuksien mukaan huolehdittava siitä, että Pohjoismaiden kansalaiset saavat tarvittavan tulkkauksen- ja käännösavun.	Tulkkaukspalvelujen järjestäminen esimerkiksi puhelinpalvelun avulla. Sovitaan siitä, että mitä palvelua eri yksiköt voivat käyttää.	Perusturvajohtaja/ vanhuspalvelujohtaja.
Kunnan voimavarat (9 §) Sen lisäksi, mitä terveydenhuoltolain 4 §:n 1 momentissa säädetään voimavarojen osoittamisesta terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen sekä terveydenhuollon palveluihin, kunnan on osoitettava tämän lain 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman toteuttamiseksi riittävät voimavarat ikääntyneen väestön toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseen sekä iäkkäille henkilöille järjestettäviin sosiaalipalveluihin, jotka ovat kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena.	Varataan riittävät varat sosiaalitoimeen. Tiedottaminen ja päätösten tekeminen.	Perusturvajohtaja, Johtava lääkäri, vanhuspalvelujohtaja.

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Lisäksi kunnan on tuettava ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista osoittamalla voimavaroja muihinkin kuin 1 momentissa tarkoitettuihin toimintoihin.	Varataan riittävät varat. Tiedottaminen ja päätösten tekeminen.	Eri hallintokunnat, Perusturvajohtaja ja vanhuspalvelujohtaja.
Asiantuntemus (10§)		
Kunnan käytettävissä on oltava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemista sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveyspalvelujen laadukasta järjestämistä varten riittävästi monipuolista asiantuntemusta. Erityisasiantuntemusta on oltava ainakin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, gerontologisen hoito- ja sosiaalityön, geriatrian, lääkeshoidon, ravitsemuksen, monialaisen kuntoutuksen sekä suun terveydenhuollon alalta.	Henkilöstön osaaminen vahvistaminen. Käytetään ostopalveluita jokaiseen perusteltuun tarpeeseen.	Perusturvajohtaja, Johtava lääkäri, vanhuspalvelujohtaja.
Vanhusneuvosto (11 §)		
Sen lisäksi, mitä kuntalain 27 §:ssä säädetään kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista, kunnan on asetettava ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä.	Vanhusneuvoston asiantuntijuuden hyödyntäminen.	Perusturvajohtaja ja vanhuspalvelujohtaja.
Vanhusneuvosto on otettava mukaan 5 §:ssä tarkoitetun suunnitelman valmisteluun ja 6 §:ssä tarkoitettuun arviointiin. Lisäksi neuvostolle on muutoinkin annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka ikääntyneen väestön tarvitsemien palvelujen kannalta.	Vanhusneuvosto otetaan mukaan suunnitelman laadintaan ja seurantaan.	Perusturvajohtaja ja vanhuspalvelujohtaja.
Hyvinvointia edistävät palvelut (12 §)		
Kunnan on järjestettävä ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia neuvontapalveluja.	Kutsutaan kuntalaiset määräajoin tarkastuksiin, annetaan liikunta- ja ravitsemusneuvontaa sekä muuta tarvittavaa terveysneuvontaa (myös eri tapahtumat). Ohjataan hammashuoltoon. Luodaan liikuntamahdollisuuksia eri puolille kuntaa. Tehdään palvelut näkyviksi oppaan ja internetin avulla. Löytävä työ.	Eri hallintokunnat

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Lisäksi kunnan on tarjottava hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista tukevia terveystarkastuksia, vastaanottoja tai kotikäyntejä erityisesti niille ikääntyneeseen väestöön kuuluville, joiden elinoloihin tai elämäntilanteeseen arvioidaan tutkimustiedon tai yleisen elämäkokemuksen perusteella liittyvän palvelutarvetta lisääviä riskitekijöitä.	Kutsutaan kuntalaiset määräajoin tarkastuksiin, annetaan liikunta- ja ravitsemusneuvontaa sekä muuta tarvittavaa terveysneuvontaa. Ohjataan hammashuoltoon. Luodaan liikuntamahdollisuuksia eri puolille kuntaa. Kehitetään laajakaistan kautta sosiaalisen ja liikunnallisen aktiivisuuden palveluja sekä turvapalveluja.	Hallintokunnat, Perusturvajohtaja, Johtava lääkäri, vanhuspalvelujohtaja.
Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin palveluihin on sisällytettävä:		
1) hyvinvoinnin, terveellisten elintapojen ja toimintakyvyn edistämiseen sekä sairauksien, tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyyn tähtäävä ohjaus;	Ranuan sairastavuusindeksi ja dementiaindeksi ovat korkeat: aivojumppa, liikunta (osaksi myös onnettomuuksien ehkäisyä), ravitsemus (kasvien syönnin lisääminen), uni, elintavat, kodin turvallisuus.	Terveys- ja sosiaalitoimen henkilöstö.
2) ikääntyneen väestön terveyden ja toimintakyvyn heikkenemisestä aiheutuvien sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien tunnistaminen ja niihin liittyvä varhainen tuki;	Tarvittaessa ohjaus. Palveluista tiedottaminen. Terveystieteiden huollon henkilöstön ilmoittamisevelvollisuus tutuksi.	Terveys- ja sosiaalitoimen henkilöstö.
3) sosiaalihuoltoa ja muuta sosiaaliturvaa koskeva ohjaus;	Tiedottaminen ja käytännön ohjaus.	Sosiaalitoimi
4) sairaanhoitoa, monialaista kuntoutusta ja turvallista lääkehoitoa koskeva ohjaus; sekä	Osaava henkilöstö / koulutus sekä eri yksiköiden välinen yhteistyö.	Terveystoimi.
5) ohjaus kunnassa tarjolla olevien hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista edistävien palvelujen käyttöön.	Kaikkien kunnan toimialojen vastuulla neuvonta ja ohjaus.	Kaikki kunnan toimialat.
Palveluntarpeisiin vastaamista ohjaavat yleiset periaatteet (13 §)		
Kunnan on järjestettävä iäkkäälle henkilölle laadukkaita sosiaali- ja terveystarpeita, jotka ovat hänen tarpeisiinsa nähden oikea-aikaisia ja riittäviä.	Palvelusuunnitelma.	Eri yksiköiden esimiehet
Palvelut on toteutettava niin, että ne tukevat iäkkään henkilön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Muun palveluntarpeen ennalta ehkäisemiseksi on kiinnitettävä huomiota erityisesti kuntoutumista edistäviin ja kotiin annettaviin palveluihin.	Vahvistetaan henkilöstön kuntoutusosaamista sekä yhteistyötä fysioterapian kanssa.	Sosiaali- ja terveystoimi
Edellä 12 §:n 3 momentissa tarkoitettua ohjausta on tarpeen mukaan sisällytettävä kaikkiin iäkkäille henkilöille järjestettäviin sosiaali- ja terveystarpeisiin.		Sosiaali- ja terveystoimi

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Pitkääaikaisen hoidon ja huolenpidon toteuttamista ohjaavat periaatteet (14 §)		
Kunnan on toteutettava iäkkään henkilön pitkäaikainen hoito ja huolenpito ensisijaisesti hänen yksityiskotiinsa tai muuhun kodinomaiseen asuinpaikkaansa järjestettävillä sosiaali- ja terveyspalveluilla, jotka sovitetaan sisällöltään ja määrältään vastaamaan iäkkään henkilön kulloisiakin palveluntarpeita. Pitkääaikainen hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa laitoshoitona vain, jos siihen on lääketieteelliset perusteet tai jos se on iäkkään henkilön arvokkaan elämän ja turvallisen hoidon kannalta muuten perusteltua.	Vähennetään laitoshoittoa ja vahvistetaan kotihoidon voimavaroja.	Perusturvajohtaja, johtava lääkäri, vanhuspalvelujohtaja.
Pitkääaikaista hoitoa ja huolenpitoa turvaavat sosiaali- ja terveyspalvelut on toteutettava niin, että iäkäs henkilö voi kokea elämänsä turvalliseksi, merkitykselliseksi ja arvokkaaksi ja että hän voi ylläpitää sosiaalista vuorovaikutusta sekä osallistua mielekkääseen, hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä edistävään ja ylläpitävään toimintaan. Iäkkäille avio- ja avopuolisille on järjestettävä mahdollisuus asua yhdessä.	Arvioidaan yhdessä vanhusneuvoston kanssa asiakaspalautteiden avulla. Henkilökunnan koulutus ja jaksamisen tukeminen.	Sosiaali- ja terveystoimi, esimiehet ja henkilöstö
Kunnan on turvattava iäkkään henkilön pitkäaikaisen hoitojärjestelyn pysyvyys, jollei järjestelyä ole aiheellista muuttaa iäkkään henkilön toivomuksen tai hänen palveluntarpeidensa muutoksen johdosta taikka muusta erityisen painavasta ja perustellusta syystä.	SAS- työryhmän asiantuntijuus	Perusturvajohtaja, johtava lääkäri, vanhuspalvelujohtaja.
Palveluntarpeiden selvittäminen (15 §)		
Kunta vastaa siitä, että iäkkään henkilön sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden hänen hyvinvointiaan, terveyttään, toimintakykyään ja itsenäistä suoriutumistaan tukevien palvelujen tarve selvitetään kokonaisvaltaisesti yhdessä iäkkään henkilön ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa. Palveluntarpeiden selvittämisestä vastaa työntekijä, jolla on laaja-alaista asiantuntemusta sekä tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa laissa (272/2005) tai terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kelpoisuus. Palveluntarpeiden selvittämisestä vastaavan työntekijän on toimittava iäkkään henkilön tarpeita vastaavasti yhteistyössä muiden 10 §:ssä tarkoitettujen asiantuntijoiden kanssa.	Kehitetään palveluprosessit sujuviksi. Laaditaan palvelusuunnitelma. Ohjataan hoitotahdon tekemiseen jo hyvissä ajoin samoin kuin edunvalvontavaltuutuksen tekemiseen. Odotusaikojen julkaisu ja palautetietojen keruu. Määritellään palvelujen myöntämisen perusteet.	Vanhuspalvelujohtaja, esimiehet, kotisairaanhoidaja
Selvittäminen on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun:		

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

1) iäkäs henkilö on hakeutunut sosiaalihuoltolain 40 a §:ssä tarkoitettuun sosiaalipalvelujen tarpeen arviointiin;		Vanhuspalvelujohtaja, kotisairaanhoidaja (ksh)
2) iäkäs henkilö on tehnyt kunnalle sosiaalipalveluja koskevan hakemuksen saadakseen sosiaalipalveluja toimintakykynsä tukemiseksi tai suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista;		Vanhuspalvelujohtaja, kotisairaanhoidaja.
3) 12 §:ssä tarkoitetun toiminnan yhteydessä on yhdessä iäkkään henkilön kanssa arvioitu, että hän tarvitsee säännöllisesti apua toimintakykynsä tukemiseksi tai suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista;		Vanhuspalvelujohtaja, ksh
4) iäkkään henkilön palveluntarpeesta on tehty 25 §:ssä tarkoitettu ilmoitus, ja selvittäminen on iäkkään henkilön taikka hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan mielestä tarpeen sen johdosta; taikka		Vanhuspalvelujohtaja, ksh
5) kunnan järjestämiä sosiaalipalveluja säännöllisesti saavan iäkkään henkilön olosuhteissa tapahtuu olennaisia muutoksia.		Vanhuspalvelujohtaja, ksh, henkilöstö
Palveluntarpeiden selvittämisen yhteydessä on arvioitava iäkkään henkilön toimintakyky monipuolisesti ja luotettavia arviointivälineitä käyttäen. Toimintakykyä arvioitaessa on selvittettävä, miltä osin iäkäs henkilö pystyy suoriutumaan tavanomaisista elämän toiminnoista asuin- ja toimintaympäristössään, ja missä asioissa hän tarvitsee tukea ja apua. Arvioinnissa on otettava huomioon iäkkään henkilön fyysinen, kognitiivinen, psyykkinen ja sosiaalinen toimintakyky sekä hänen ympäristönsä esteettömyyteen, asumisensa turvallisuuteen ja lähipalvelujensa saatavuuteen liittyvät tekijät.		Perusturvajohtaja ja vanhuspalvelujohtaja, eri yksiköiden esimiehet, ksh.
Palvelusuunnitelma (16 §)		
Kunta vastaa siitä, että iäkkäälle henkilölle laaditaan sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 7 §:ssä tarkoitettu suunnitelma (palvelusuunnitelma). Suunnitelma on laadittava ilman aiheutonta viivytystä sen jälkeen, kun iäkkään henkilön palveluntarve on selvitetty, jollei kyseessä ole tilapäinen neuvonta ja ohjaus tai jollei suunnitelman laatiminen muutoin ole ilmeisen tarpeetonta.		Perusturvajohtaja ja vanhuspalvelujohtaja, eri yksiköiden esimiehet, ksh.

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Palvelusuunnitelmassa on määriteltävä iäkkään henkilön toimintakykyä koskevan arvion perusteella, millainen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kokonaisuus tarvitaan hänen hyvinvointinsa, terveytensä, toimintakykynsä ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä hänen hyvän hoitonsa turvaamiseksi. Iäkkään henkilön ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa on neuvoteltava vaihtoehtoista kokonaisuuden muodostamiseksi. Iäkkään henkilön näkemykset vaihtoehtoista on kirjattava suunnitelmaan.		Perusturvajohtaja ja vanhuspalvelujohtaja, eri yksiköiden esimiehet, ksh.
Palvelusuunnitelma on tarkistettava ilman aiheutonta viivytystä aina silloin, kun iäkkään henkilön toimintakyvyssä tapahtuu hänen palveluntarpeeseensa vaikuttavia olennaisia muutoksia.		Perusturvajohtaja ja vanhuspalvelujohtaja, eri yksiköiden esimiehet, ksh.
Vastuutyöntekijä (17 §)		
Kunnan on nimettävä iäkkäälle henkilölle vastuutyöntekijä, jos hän tarvitsee apua palvelujen toteuttamiseen ja yhteensovittamiseen liittyvissä asioissa.	Vastuutyöntekijän nimeäminen.	Perusturvajohtaja, johtava lääkäri, vanhuspalvelujohtaja
Vastuutyöntekijän tehtävänä on:		
1) seurata yhdessä iäkkään henkilön ja tarvittaessa hänen omaistensa, läheistensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa palvelusuunnitelman toteutumista sekä iäkkään henkilön palveluntarpeiden muutoksia;		
2) olla tarvittaessa yhteydessä sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen järjestämisestä vastaaviin ja muihin tahoihin iäkkään henkilön tarpeisiin vastaamiseksi; sekä		
3) neuvoa ja auttaa iäkästä henkilöä palvelujen ja etuuksien saantiin liittyvissä asioissa.		
Vastuutyöntekijällä on oltava iäkkään henkilön palvelukokonaisuuden kannalta tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetussa laissa tai terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettu kelpoisuus.		
Päätös sosiaalipalvelujen myöntämisestä ja oikeus palveluihin (18 §)		

Tavoitteet**Toimenpiteet****Vastuuhenkilöt**

Kunnan on tehtävä päätös iäkkään henkilön kiireellisesti tarvitsemien sosiaalipalvelujen myöntämisestä kirjallisen tai suullisen hakemuksen johdosta ja järjestettävä myönnetty palvelut viipymättä siten, ettei iäkkään henkilön oikeus välttämättömään huolenpitoon vaarannu.		Perusturvajohtaja, Vanh.p.j
Päätös muiden kuin kiireellisten sosiaalipalvelujen myöntämisestä on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun kirjallinen tai suullinen hakemus on tullut vireille. Iäkkäällä henkilöllä on oikeus saada hänelle myönnetty muut kuin kiireelliset sosiaalipalvelut ilman aiheetonta viivytystä ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua päätöksen teosta.		Perusturvajohtaja, Vanh.p.j.
Päätöstä tehtäessä on otettava huomioon, mitä 13 ja 14 §:ssä säädetään. Sosiaalipalvelujen riittävyyden määrittelyn perustana on pidettävä 15 §:ssä tarkoitettua palveluntarpeiden selvittämistä sekä palvelusuunnitelmaa, jos se on tehty.		Perusturvajohtaja, vanhusp.j.

**Ranuan kunnan suunnitelma IÄKKÄIDEN PALVELUJEN LAADUN kehittämistä
tavoitteet, toimenpiteet ja vastuuhenkilöt**

Palvelujen laadun varmistaminen		
19 §		
Palvelujen laatu		
lääkälle henkilölle tarjottavien sosiaali- ja terveyspalvelujen on oltava laadukkaita ja niiden on turvattava hänelle hyvä hoito ja huolenpito.	Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi 2013: Osallisuus ja toimijuus, asuminen ja elinympäristö, mahdollisimman terveen ja toimintakykyisen ikääntymisen turvaaminen, oikea palvelu oikeaan aikaan, palvelujen rakenne, hoidon ja huolenpidon turvaajat, johtaminen. Suosituksen mukainen toiminta ja toiminnan kehittäminen.	kaikki kunnan toimialat, seurakunta, järjestöt, yritykset
	Tiedottaminen, palvelujen kehittäminen, asiointikyydit, liikkumisen esteettömyys	elinkeinotoimi, taksit, sosiaalitoimi, tekninen toimi, yrittäjät,
20 §		
Henkilöstö		

Tavoitteet
Toimenpiteet
Vastuuhenkilöt

Toimintayksikössä on oltava henkilöstö, jonka määrä, koulutus ja tehtävä rakenne vastaavat toimintayksikön palveluja saavien iäkkäiden henkilöiden määrää ja heidän toimintakykynsä edellyttämää palvelun tarvetta ja joka turvaa heille laadukkaat palvelut.	Henkilöstömitoitus palveluja saavien toimintakykyyn perustuen. Vuosittaiset koulutussuunnitelmat henkilöstölle. Kehityskeskustelut osaksi suunnittelua ja laadun kehittämistä.	Perusturvajohtaja/yksiköiden esimiehet, kunnanhallitus ja -valtuusto.
Jos toimintayksikön tiloissa hoidettavana olevan iäkkään henkilön toimintakyky on alentunut siten, että hän tarvitsee huolenpitoa vuorokaudenajasta riippumatta, toimintayksikössä on oltava riittävästi henkilöstöä kaikkina vuorokauden aikoina.	Henkilöstömitoitus kaikille vuorokauden tunneille tarpeen mukaan.	Perusturvajohtaja/yksiköiden esimiehet, kunnanhallitus ja -valtuusto.
21 §	Johtamisen tavoitteena on luoda työntekijöille mahdollisuudet hyvään hoitajuuteen ja työtyytyväisyyteen ikääntyneiden omatoimisuuden tukemisessa.	Kunnan johto, perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja, yksiköiden esimiehet ja työntekijät.
Johtaminen		
Toimintayksikössä on oltava johtaja, joka vastaa siitä, että asiakastyössä noudatetaan 13, 14 ja 19 §:ssä säädettyjä periaatteita sekä että palvelut täyttävät muutkin niille asetetut vaatimukset.	Marjaniemen ja kotihoihoidon vastaavat sairaanhoitajat.	Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja
Toimintaa on johdettava siten, että se tukee laadukasta asiakaslähtöisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kokonaisuutta, kuntouttavan työotteiden edistämistä, eri viranomaisten ja ammattiryhmien yhteistyötä sekä toimintatapojen kehittämistä.	Riittävä henkilöstö, yhteistyö omaisten kanssa, henkilöstön koulutus, kuntouttava työote, saattohoidon osaaminen.	Perusturvajohtaja. Vanhuspalvelujohtaja, esimiehet
22 §		
Toimitilat		
Palveluntuottajan on huolehdittava siitä, että iäkkäiden henkilöiden käytössä olevat palveluntuottajan toimitilat ovat riittävät, turvalliset, esteettömät, kodikkaat sekä muutenkin olosuhteiltaan sopivat heidän tarpeisiinsa nähden.	Henkilökunta osaaminen ja tavoitteet tietoon. Arvojen määrittäminen. Liikkumisen mahdollisuus. Rantakodin saaneeraus.	Perusturvajohtaja/ Vanhuspalvelujohtaja.
23 §		
Omavalvonta		

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Toimintayksikön johtajan on huolehdittava, että toimintayksikössä järjestetään omavalvonta palvelujen laadun, turvallisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi. Omavalvontaa varten on laadittava omavalvontasuunnitelma, joka on pidettävä julkisesti nähtävänä. Suunnitelman toteutumista on seurattava ja palveluja kehitettävä toimintayksikön palveluja saavilta iäkkäiltä henkilöiltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä toimintayksikön henkilöstöltä säännöllisesti kerättävän palautteen perusteella.	Laadittava 31.3.2015 mennessä.	Vanhuspalvelujohtaja, toimintayksiköiden esimiehet.
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatisesta ja seurannasta.		
24 §		
Viranomaisvalvonta		
lääkille henkilöille tarkoitettujen palvelujen valvontaan ja toimenpiteisiin valvonnan yhteydessä havaittujen puutteiden korjaamiseksi sovelletaan, mitä sosiaalihuoltolain 55—57 §:ssä, yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain 4 luvussa, kansanterveyslain (66/1972) 42—45 §:ssä ja yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 4 ja 5 luvussa säädetään.		

Turvallinen lääkehoito(12§)	Lääkehoitosuunnitelmien toteutus ja päivitys tarvittaessa. Annosjakelun käyttöön ottamisen selvittäminen. Henkilökunnan koulutus/sivuvaikutukset.	Johtava lääkäri, Vastaavat sh:t
	lääkäreiden lääkityksen tarkastaminen säännöllisesti.	Lääkärit
Aivoterveystietojen edistäminen(12§)	Liikunta, aivojumppa, ruokavalio (diab. ehkäisy), verenpaineen hoitaminen. Koulutus: liikuntasuosittukset, ravitsemus (tarvittaessa asiantuntija).	yksiköiden henkilöstö, terveystoimi, työterveyshuolto
Muistisairaiden hoidon ja kuntoutuksen kehittäminen (12 §)	MMSE rutiiniksi ikääntyneille tarvittaessa CERAD-testit. Yhteistyö asiakkaiden, omaisten ja läheisten kanssa sekä kunnan toimialojen kanssa laajasti.	Sosiaali- ja terveystoimi
MUISTI	Ensitietopäivien organisointi	Perusturvajohtaja/ Vanhuspalvelujohtaja.
	Muistihoidon/muistikoordinaattori	Terveystoimi

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Kuntoutuksen kehittäminen(12§)	Liikuntaryhmiä iäkkäille myös kotona asuville ja tehostetussa palveluasumisessa asuville. Yhteistyö sivistystoimen kanssa. Laajakaistan tuomat mahdollisuudet.	Johtava lääkäri, vanhuspalvelujohtaja/sivistystoimi
	Liikunta ja ulkoilu asumispalveluissa ja kotipalvelussa	
	Laitoksissa kuntouttava ote täysillä käyttöön. Tavoitteena osallisuus ja toimijuus elämän loppuun saakka.	
Toimintakykyä ja kuntoutumista edistävä työtap (14 §).	Näkyviin hoitosuunnitelmiin ja seurannasta sopiminen niin henkilöstön kesken kuin omaisten ja läheisten sekä asiakkaan itsensä kanssa.	Vanhuspalvelujohtaja, esimiehet, henkilöstö.
	Jatkuvaa koulutusta ja asian esillä pitämistä sekä toimintatapojen kehittämistä johdon tuella.	
Ravitsemussuosituksen noudattaminen (12 §)	Varmistetaan. Koulutus ja käytännön järjestelyt. Periaatteet tiedoksi myös omaisille, läheisille ja asiakkaalle.	Terveystoimi, keittiö, toimintayksiköiden esimiehet.
	Ravitsemustilan seuranta ja arviointi säännölliseksi.	Toimintayksiköiden esimiehet, henkilöstö.
Palveluopas	Ateriapalvelun kehittäminen ja saatavuuden varmistaminen myös sivukylille ja viikonloppuisin.	Vanhuspalvelujohtaja, toimintayksiköiden esimiehet.
	Palveluopas tehdään.	
Palvelutarpeen selvittäminen, palveluohjaus ja palvelusuunnitelma (15,16§)	Työjakoa selvennetään	Vanhuspalvelujohtaja, ksh.
Palautteen kerääminen iäkkäiltä(6§)	Palautetta kerätään vuosittain. Raportoidaan vanhusneuvostolle. Otetaan palautteen kerääminen säännölliseksi tavaksi myös terveyskeskuksen vuodeosastolla ja kotihoidossa.	Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja, esimiehet

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Käytettävissä on monipuolista asiantuntemusta (10§)	Huolehditaan oman henkilökunnan osaamisesta. Palvelu ostetaan tarvittaessa muualta	Perusturvajohtaja.
	Henkilökunnan osaaminen varmistetaan erityisesti seuraavilla osa-alueilla: hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, gerontologinen hoito- ja sosiaalityö, geriatria, lääkehoito, ravitsemus, liikunnan merkitys terveyteen, monialainen kuntoutus, suun terveydenhuolto (varmistetaan saatavuus). Kehitetään perehdyttämistä monivuotiseksi prosessiksi koulutustarpeineen.	Perusturvajohtaja, toimintayksiköiden esimiehet.
Työhyvinvointi ja työssä kehittyminen	Yhteistyö työterveyshuollon kanssa. Työaikoja kehitetään, jaksamista ja tervellisiä elintapoja tuetaan. Koulutustarpeisiin vastataan. Kehittämishaluja kannustetaan ja palkitaan.	Perusturvajohtaja. Vanhuspalvelujohtaja. Yksiköiden esimiehet.
Omaishoidon kehittäminen	Tuetaan omaishoitajien hoitotyötä ja jaksamista.	vanhuspalvelujohtaja, ksh.

Tavoitteet

Toimenpiteet

Vastuuhenkilöt

Ranuan kunnan suunnitelma iäkkäiden PALVELUTARPEIDEN ILMOITTAMISESTA SEKÄ ODOTUSAIKOJEN JULKAISUSTA

tavoitteet, toimenpiteet ja vastuuhenkilöt

25 §		
Ilmoittaminen iäkkään henkilön palveluntarpeesta		
Jos terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö taikka kunnan sosiaalitoimen, alueen pelastustoimen, hätäkeskuksen tai poliisin palveluksessa oleva on tehtävässään saanut tiedon sosiaali- tai terveydenhuollon tarpeesta olevasta iäkkäästä henkilöstä, joka on ilmeisen kykenemätön vastaamaan omasta huolenpidostaan, terveydestään tai turvallisuudestaan, hänen on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava asiasta viipymättä kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle.	Varmistetaan, että koko henkilöstö tuntee pykälän sisällön.	Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja.
Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, terveydenhuollon ammattihenkilön on ilmoitettava kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle viranomaiselle iäkkään henkilön kotiuttamisesta terveydenhuollon laitoshoidosta. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen kotiuttamista.	Palveluketjun varmistaminen, käytännöstä sopiminen. Vuodeosasto -> kotihoidon vastaava sairaanhoitaja.	Perusturvajohtaja, vanhuspalvelujohtaja, vuodeosaston osastonhoitaja, vastaavat sh:t
Muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö voi tehdä ilmoituksen häntä koskevien salassapitosäännösten estämättä.	Tiedottaminen asiasta asian tutuksi tekemiseksi. Sopiminen toimenpiteistä sosiaalihuollossa ilmoitusten käsittelyperiaatteista.	Perusturvajohtaja/ Vanhuspalvelujohtaja.
26 §		
Odotusaikojen julkaiseminen		
Kunnan on julkaistava ainakin puolivuositain tiedot siitä, missä ajassa iäkäs henkilö voi saada hakemansa sosiaalipalvelut. Tiedot on julkaistava sellaisia menetelmiä käyttäen, että iäkkäillä henkilöillä on tosiasiallinen mahdollisuus tietojen saamiseen.	Julkaistaan kunnan nettisivuilla ja kotisairaanhoidon ilmoitustaululla.	Perusturvajohtaja/ Vanhuspalvelujohtaja.
27 §		
Suunnittelu ja rahoitus		
Jollei lailla toisin säädetä, kunnan tämän lain nojalla järjestämään toimintaan sovelletaan sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annettua lakia (733/1992) sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annettua lakia (1704/2009).		